

Марына Кочатава: Усё, што нам трэба - гэта каханне

"All we need is Love"

John Lennon

19 кастрычніка 2025 года ў Фрэйман Хол універсітэта Атавы адбылася вечарына паэзіі і музыкі "Юрась, Кантабіле і сябры", сваеасаблівы бенефіс атаўскага беларускага паэта Юрася Шапецька. Вечарына выклікала цудоўныя ўражанні і пакінула яскравыя ўспаміны.

Як не хапае нам у паўсядзённым жыцці пачуцця светласці і ўмення заўважаць і цешыцца прыгажосцю. Променем святла ў цемры восеньскага суму стаўся нядзельны канцэрт! Я ішла на яго ў надзеі на цуд, з прадчуваннем адчуць непаўторнае задавальненне, бо даўно знаёмая з творчасцю Юрася і дуэта "Кантабіле" (Уладзя Шапецька, скрыпка, і Міхась Рыкаў, гітара). Тым не менш тое, сведкам чаго я стала, перасягнула мае самыя высокія чаканні.

Ўладзя Шамецька, Юрась Шамецька, Міхась Рыкаў

Антон Чэхаў, знакаміты расійскі драматург, правільна заўважыў: "Калі жадаеш стаць аптымістам і зразумець жыццё, перастаць верыць таму, што кажуць і пішуць іншыя, а назірай і ўдумвайся". Назіраць за тым, што адбывалася ў залі, было надзвычай цікава, а ўдумвацца і таму больш. Канцэрт быў старанна прадуманы -- да маленькіх дэталей. Арганізатары, яны ж і галоўныя ўдзельнікі, паклапаціліся пра кожнага слухача, дастукаліся, як мне падаецца, да кожнага з нас, бо па-сапраўднаму зачэпілі сваім натхненнем самыя душэўныя струны ўсіх прысутных. Вось некаторыя з водгукаў:

Вам, сябры, вялікі дзякуй за неверагодны спектакль, за наймацнейшыя эмоцыі, цёплую энергетыку, ды і за тое, што вы проста ёсць!

Вялікі вам дзякуй за вашу працу, ічырасць і ўклад у беларускую культуру. Жадаем далейшага натхнення. Ганарымся і любім вас!

Dear friends, I just want to express (even if you have already heard from many people) my gratitude for the wonderful concert you gave us all today. Truly excellent work and performances by all participants.

Калі мы спакойныя і ўраўнаважаныя, то лягчэй заўважаем важкія дэталі і знаходзім нестандартныя рашэнні. Калі мы адпачылі, то лягчэй прымаем зваротную сувязь ад іншых, і лёгка аддзяляем семя ад смецця. Адпачыўшы, мы робім менш памылак, без напружання прымаем новую інфармацыю, верым у сябе, робімся больш добразычлівымі. Таму адпачынак у кампаніі адораных богам людзей, якія любяць адзін аднаго і ўвесь свет –

падарунак, шчодро падораны нам Уладзій і Юрасём Шамецька, Міхасём Рыкавым, Алесем Каралькевічам і іх выдатнымі сябрамі, якія прынялі ўдзел у канцэрце.

Душа наша ўяўляе сабою патройнае адзінства, якое складаецца з пачуццяў, думак і памяці. Людзі, якія прыйшлі ў нядзелю на канцэрт, надоўга яго запомняць, паколькі ён падараваў выключна добрыя думкі і абудзіў самыя прыгожыя пачуцці, якія не хочацца згубіць.

У невялікай, але вельмі ўтульнай зале вольных месцаў практычна не было. Кожнаму прысутнаму былі дадзены створаныя з любоўю двухбаковыя праграмкі на беларускай і ангельскай мовах. Цэнтральную частку праграмкі сімвалічна займала выява яснага мірнага неба над Атавай, Мінскам, Нью-Ёркам, Парыжам (гарады, якія натхнілі Юрася на вершы падчас падарожжаў) - магутны пасыл сілы святла, як і заключная кампазіцыя канцэрта, верш "Неба адно на ўсіх" з акампанеентам музыкі Ўладзіміра Вавілава «Аве Марыя».

Канцэрт складаўся з двух аддзяленняў, 65 хвілін кожнае. Час праляцеў, як адно імгненне. Не было жадання сыходзіць. Юрась, галоўная персана вечарыны, быў са сцэны на працягу ўсяго канцэрта. Выступоўцы чакалі свайго выхаду, знаходзячыся сярод публікі ў зале. Уся праграма праходзіла выразна, без замінак, быццам адшліфоўвалася гадамі. Прафесійна была пабудавана кампазіцыя вечара. Нумары лаканічна перапляталіся, змянялі адзін аднаго, стваралі неверагодную гармонію. Інтэрактыўныя зносіны з залай ад пачатку і да канца былі напоўнены любоўю і дабрынёй, слёзы замілавання і расчуленасці наварочваліся на вочы, як у слухачоў, так і ў саміх выканаўцаў. Нягледзячы на тое, што Юрась веў вечарыну па-беларуску, для часткі публікі, якая не ведала беларускай мовы (а такіх было дастаткова шмат), усё было ясна і зразумела. Вось што значыць шчырасць! Вось што значыць сапраўдная любоў, якую немагчыма падрабіць! Любоўю ўсё і было прасякнута наскрозь. Толькі вельмі добрыя людзі з адкрытымі сэрцамі здольныя ствараць такую дзіўную атмасферу шчырасці!

А ад нас застанеца лепшае

на шляхах, заўжды супярэчлівых,

у абставінах супрацьлеглага

дабрынёй мы заўсёды вечныя...

(з верша "Непрадказальнае")

Цэнтральную сцяну сцэны займаў велізарны экран, на якім змяняліся слайды, міні - відэа і фатаграфіі, якія ў дакладнасці супадалі з гукамі музыкі і словамі. Неверагодная сінхроннасць! Цудоўная падборка фота і слайдаў, іх найвышэйшай якасць, якая адпавядае

ўзроўню сусветных стандартаў - заслуга прафесіянала з вялікай літары, пры гэтым вельмі сціплага Алеся Каралькевіча і яго сям'і, жонкі Іны і дачкі Ксеніі.

У першым аддзяленні, асабіста на мяне, непазбыўнае ўражанне аказалі верш "Анёл", эмацыйна прачытаны Аляксандрай Логвін, песня Андрэя Макарэвіча "Свяча", якую Юрась пераклаў на беларускую мову, а Міхась Рыкаў цудоўна выканаў, і верш Юрася «Танга» пад музыку Астара П'яцола і суправаджэнне танцавальнага дуэта "In Motion".

Спачатку відэа танцуючай пары з'явілася буйным планам на экране. Сінхранізаваць рухі танцораў з жывой музыкай, што неймаверна цяжка было зрабіць, дапамагла камп'ютарная тэхніка. Заклучныя такты гарачага танца сталі сапраўдным сюрпрызам - на сцэне з'явіліся танцавальная пара, у тых жа касцюмах, што і на экране. Яны і скончылі танец уживую нечакана і вельмі эфектна!

Калі гучала "Свяча", на экране з'явілася відэа падпаленай свечкі, якая з часам губляла сілу гарэння, а затым побач з ёю з'яўлялася іншая, і абедзве разгараліся з новай сілай - гэта быў сімвал салідарнасці і падтрымкі.

Сярод нумароў другога аддзялення хочацца вылучыць верш "Парыж", адухоўлена прачытаны Аксанай Мазгавай, і кранальнае лірычнае Адажыя з балета "Маленькі прынц" Яўгена Глебава, пранікнёна выкананае піяністкай Аляксандрай Голад.

Алена Абаленская спецыяльна для гэтага канцэрта падрыхтавала сваю песню "У стылі Шагала", пераклад тэксту якой на беларускую мову зрабіў Юрась. Уразілі вытанчанае пачуццё гумару Ніны Гордан, цудоўнай віяланчэлісткі і аранжыроўшчыка. Ніна знайшла магчымасць спалучыць музыку фартэпіянага трыо Франца Шуберта з вершам Юрася «Хлопчык» і перад выкананнем распавяла публіцы сакрэты стварэння кампазіцыі, у якой музычныя фразы перагукаліся з інтанацыям паэтычных фраз.

Кульмінацыяй канцэрта стала выступленне Эмілі Лакстан, канадскай сапрана неверагоднай чысціні, у суправаджэнні Ніны Гордан і дуэта "Кантабіле". Эмілі праспявала па-беларуску песні «Дзе ты, зорка мая» (словы Адама Русака, музыка Ігара Лучанка) і «Мой родны кут» (словы Якуба Коласа, музыка Ігара Лучанка), якія выклікалі бурныя авацыі гледачоў. Крышталёвы голас канадскай дзяўчыны, якая бліскуча выканала дзве песні на беларускай мове, выклікала поўнае захапленне прысутных.

Прыгадаўся ўнікальны для Еўропы лясны масіў, Белавежская пушча – тэрыторыя прыгажосці і спакою ў Беларусі, месца захавання запаведнага прыроднага хараства. Беларускі паэт з Атавы Юрась Шамецька беражліва захоўвае і памнажае багацце беларускай мовы і культуры, далучаючы ў высакародны працэс сваіх сяброў, аднадумцаў і

шырокае кола шматнацыянальных слухачоў, якія атрымліваюць велізарнае задавальненне ад судотыку з прыгажосцю.

*Жадаў бы словы зберагчы,
памылкі, вершы, спадзяванні,
каб не згубіцца на мяжы
паміж жывым і непрымальным,
каб у рэальнасці сваёй
у лёгкае сівое ранне
знайсці гарэзлівы настрой
свайму зямному існаванню.
(з верша "Чытаючы Хагакурэ")*

Уладзя, жонка і муза Юрася, задумала і здзейсніла ідэю арганізацыі і правядзення канцэрта, прысвечанага юбілею каханага мужа, а сябры – выдатныя музыкі, танцоры і чытачы вершаў – падтрымалі ідэю і прынялі ўдзел у канцэрце, у знак павагі і ўдзячнасці. Міхась Рыкаў, Эмілі Лакстан, Ніна Гордан, Аляксандра Голад, Алена Абаленская, Алэг Бувевіч, Жэня Іваноў, Людміла Траяноўскі, Аксана Мазгавая, Аляксандра Логвін, сям'я Алеся Каралькевіча, Ігар Каралькевіч, і ўся каманда разам – магутная сіла!

Шмат хто лічыць, што шчасце – гэта радасць кожнай пражытай хвіліны. А я б параўнала шчасце з электракардыяграмай -- пульсация і заміранне, упэўненасць і падзенне, гонар і самазнішчэнне, захапленне і расчараванне. Усе гэтыя азначэнні – галоўныя спадарожнікі кожнага з нас, а пульсация пражытых імгненняў робяць нас шчаслівымі і вольнымі ад любых абмежаванняў. Вечар паэзіі і музыкі “Юрась, Кантабіле і сябры “ - яскравы таму прыклад. Будзем жа шчаслівымі, людзі!

Marina Kochatova: All we need is love

(webzine "Culture. Nation," issue 36, November 2025, pp. 178-184, www.sakavik.net)

Abstract. On October 19, 2025, the University of Ottawa's Freyman Hall hosted an evening of poetry and music "Yuras, Cantabile and Friends", a kind of benefit for the Ottawa Belarusian poet Yuras Chametka. The evening left wonderful impressions and vivid memories.

Марина Кочетова: Всё, что нам нужно — это любовь

(веб-журнал «Культура. Нацыя», №36, ноябрь 2025, 178-184, www.sakavik.net)

Аннотация. 19 октября 2025 года в зале Фреймана Оттавского университета прошёл вечер поэзии и музыки «Юрась, Кантабиле и друзья» — своего рода бенефис оттавского белорусского поэта Юрася Шамецьки. Вечер оставил прекрасные впечатления и яркие воспоминания.